

**Plán péče
o
přírodní památku
Černý důl**

**na období
2023-2031**

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	2
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	3
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	3
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	4
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	4
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	4
1.8 Cíl ochrany	5
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	6
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	6
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů.....	6
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů....	8
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti.....	9
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	10
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	11
Myslivost	11
Lesní hospodářství.....	12
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	12
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích.....	12
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	12
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody	12
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	14
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	15
3. Plán zásahů a opatření	16
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	16
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	16
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	20
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	20
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	20
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	20

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	21
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	21
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	21
4. Závěrečné údaje.....	21
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	21
4.2 Použité podklady a zdroje informací	22
4.3. Podklady pro plán péče zpracoval.....	22
5. Přílohy	23

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	1140
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Černý důl
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Okresní národní výbor Opava
číslo předpisu:	nedatováno
datum platnosti předpisu:	27.9.1988
datum účinnosti předpisu:	1.1.1989

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Moravskoslezský
okres:	Opava
obec s rozšířenou působností:	Vítkov
obec s pověřeným obecním úřadem:	Vítkov
obec:	Svatoňovice
katastrální území:	Svatoňovice

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: Svatoňovice (615536)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
2125/1		lesní pozemek		431973	37221
2195/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	3221	223
Celkem					37444

Ochranné pásmo:

Katastrální území: Svatoňovice (615536)

Číslo parcely podle KN_	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
2125/1		lesní pozemek		431973	38520
2195/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	3221	684
Celkem					39204

Katastrální území: Čermná ve Slezsku (619761)

Číslo parcely podle KN_	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
174		lesní pozemek		202826	8749
Celkem					8749

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	3,7221	4,7269		
vodní plochy	-----		zamokřená plocha	-----
			rybník nebo nádrž	-----
			vodní tok	-----
trvalé travní porosty	-----	-----		
orná půda	-----	-----		
ostatní zemědělské pozemky	-----	-----		
ostatní plochy	0,0223	0,0684	neplošná půda	-----
			ostatní způsoby využití	0,0223
zastavěné plochy a nádvoří	-----	-----		
plocha celkem	3,7444	4,7953		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park: NE
chráněná krajinná oblast (včetně zóny): NE
překryv s jiným typem ochrany: NE
mezinárodní statut ochrany: NE

Natura 2000

ptačí oblast: NE
evropsky významná lokalita: CZ0813760
EVL Černý důl (kód 3272)

1.6 Kategorie IUCN

III - přírodní památka nebo prvek

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Ochrana jedinečného a významného zimoviště netopýrů a další fauny i flóry na lokalitě bývalé břidličné haldy a přilehlého lesního porostu.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
X9A Lesní kultury s nepůvodními jehličnatými dřevinami	99	Hospodářské lesy s dominancí smrku ztepilého, vtroušeně bříza bělokorá, borovice lesní a modřín opadavý.	a

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>)		Podzemní prostory štol slouží jako zimoviště.	a b (1308)
netopýr brvitý (<i>Myotis emarginatus</i>)	NT – téměř ohrožený	Podzemní prostory štol slouží jako zimoviště.	a
netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>)	NT – téměř ohrožený	Podzemní prostory štol slouží jako zimoviště.	a
netopýr vodní (<i>Myotis daubentonii</i>)		Podzemní prostory štol slouží jako zimoviště.	a
netopýr severní (<i>Eptesicus nilsoni</i>)		Podzemní prostory štol slouží jako zimoviště.	a
netopýr pozdní (<i>Eptesicus serotinus</i>)		Podzemní prostory štol slouží jako zimoviště.	a
netopýr ušatý (<i>Plecotus auritus</i>)		Podzemní prostory štol slouží jako zimoviště.	a
netopýr vousatý (<i>Myotis mystacinus</i>)		Podzemní prostory štol slouží jako zimoviště.	a
netopýr vousatý (<i>Myotis mystacinus</i>)		Podzemní prostory štol slouží jako zimoviště.	a
vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	VU - zranitelný	Podzemní prostory štol slouží jako zimoviště.	a

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR.

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

C. útvary neživé přírody

útvary	geologická charakteristika	popis útvaru	kód předmětu ochrany*
štolny	Hlubinný důl pro těžbu břidlice	Podzemní prostory dolu Uhliska – 724 – úpadnice Černý důl, č.o. 616	a

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
X9A Lesní kultury s nepůvodními jehličnatými dřevinami	Lesní ekosystémy plnící funkci biotopů (prostředí) vzácných druhů organismů umožňující průběh přirozených procesů, udržované ve prospěch zachování příznivého stavu populací zvláště chráněných a ohrožených druhů.	<ul style="list-style-type: none"> • 100 % zastoupení přirozené druhové skladby • prostorová a různověká struktura porostů

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Zachování podmínek pro výskyt populací letounů v příznivém stavu díky ochraně jejich úkrytu v zimním období.	Početnost druhu – stovky jedinců
netopýr brvitý (<i>Myotis emarginatus</i>)		Přítomnost druhu
netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>)		
netopýr vodní (<i>Myotis daubentonii</i>)		
netopýr severní (<i>Eptesicus nilssonii</i>)		
netopýr pozdní (<i>Eptesicus serotinus</i>)		
netopýr ušatý (<i>Plecotus auritus</i>)		

netopýr vousatý (<i>Myotis mystacinus</i>)		
netopýr řasnatý (<i>Myotis nattereri</i>)		
vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)		

C. útvary neživé přírody

útvary	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
štoly	Zachování vhodných podmínek pro zimování letounů v podzemních prostorech štoly	Vnitřní prostor štoly bez negativních antropogenních změn a vlivů

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Na území PP se nachází opuštěné důlní dílo po těžbě břidlice vedené v registru starých důlních děl pod číslem oznámení 616 a názvem "Uhliska (724 - úpadnice Černý důl)". Vstup se nachází v jehličnatém lese a je tvořen otevřenou vertikálou hlubokou 10 m o profilu 8x8 metrů. Důl má celkem tři patra a celkovou hloubku 60 m. Celková délka podzemních prostor je cca 1500 m. Podzemní prostory tvoří chodby a komory dosahující výšky až 20 m, šíře 15 m a délky 80 m. Většina prostor je vyplněna kamennou základkou se spoustou spár vhodných k zimování netopýrů. Ve spodních patrech se sbírá podzemní voda, která vytéká sutí v nejnižší části dolu.

Geografická poloha:

- PP se nachází v rámci lesního komplexu Těchanovický les ve vzdálenosti cca 1 700 m od obce Svatoňovice. Nadmořská výška je 520 m.

Geomorfologické poměry:

- Zařazení PP do geomorfologického systému ČR (Demek 2006):
Kód GMJ: IVC – 8F-3, soustava: Krkonošsko-Jesenická, podsoustava: Jesenická, celek: Nízký Jeseník, podcelek: Vítkovská vrchovina, okrsek: Heřmanická vrchovina

Geologické poměry:

- Geologickým podkladem jsou flyšové usazeniny kulmu Nízkého Jeseníku. Jedná se o souvrství břidlic a souvrství drob a slepenců.

Půdní poměry:

- Kambizem, litozem, rander, regozem

Klimatické poměry:

- Území spadá do mírně teplé klimatické oblasti (MT3).

Hydrologické poměry:

- Na území PP se nevyskytují žádné vodní toky. Území patří do povodí pravostranného přítoku potoka Horník

Fytogeografické zařazení

- Z hlediska regionálně fytogeografického členění ČR (Skalický 1988) lze lokalitu PP zařadit do oblasti mezofytika (Mesophyticum), obvodu Českomoravského mezofytika, okresu Jesenické podhůří.

Potenciální přirozená vegetace

- Předpokládanou přirozenou vegetací PP jsou kostřavové bučiny (*Festuco altissimae-Fagetum*).

Současný stav flóry a fauny

- Převažujícím typem vegetace jsou na území PP lesní porosty, které jsou ovlivněny kůrovcovou kalamitou. Nachází se zde odrůstající paseky s výsadbou buku lesního (*Fagus sylvatica*) s výstavky modřínu opadavého (*Larix decidua*). V podrostu se nachází nálet dřevin jako buk lesní, bříza bělokora (*Betula pendula*) a smrku ztepilého (*Picea abies*), z keřů hojně bez hroznatý (*Sambucus racemosa*), líska obecná (*Corylus avellana*) a bez černý (*Sambucus nigra*). Vegetaci tvoří konkurenčně silné druhy, jako je starček vejčitý (*Senecio ovatus*), maliník (*Rubus idaeus*), ostružiníky (*Rubus* sp.) a třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*).

Střed území PP tvoří odvaly hlušiny z dolu, které zarůstají převážně borovicí lesní (*Pinus sylvestris*) a břízkou bělokorou, roztroušeně se zde vyskytuje smrk ztepilý. V podrostu tohoto rozvolněného porostu se vyskytují druhy jako psineček obecný (*Agrostis capilaris*), metlička křivolaká (*Avellana flexuosa*), jestřábník zední (*Hieracium murorum*), třezalka tečkovaná (*Hypericum perforatum*), mochna stříbrná (*Potentilla argentea*) a jestřábník chlupáček (*Hieracium pilosella*). Svahy odvalu hlušiny porůstá netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*), kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), kaprad' samec (*Dryopteris filix mas*).

V okolí vstupu do podzemních prostor rostou třešně ptačí (*Prunus avium*) a borovice lesní. Ze zoogeografického hlediska spadá tato lokalita do Nízkojesenického bioregionu 1.54, hercynské podprovincie. Jedná se o významné zimoviště netopýrů. Dle SDO (AOPK ČR 2017) ve štolách masově (500 - 1000 ex.) zimuje netopýr černý (*Barbastella barbastellus*), dále byli pozorováni netopýr velký (*Myotis myotis*), netopýr severní (*Eptesicus nilssonii*), netopýr ušatý (*Plecotus auritus*), netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*), netopýr vodní (*Myotis daubentoni*) a netopýr vousatý (*Myotis mystacinus*). Z faunistického hlediska je zajímavý výskyt netopýra brvitého (*Myotis emarginatus*). Každoročně probíhá na území PP (podzemní prostory hlubinného dolu) monitoring výskytu letounů, který zajišťuje Základní organizace České speleologické společnosti 7-01 ORCUS Bohumín, pan Josef Wagner (tel. 604690362). Data o stavu početnosti jsou uvedeny v tabulce v kapitole 2.1.2 dle sčítání dne 16.1.2021.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druhy	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení *	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>)	KO		5 jedinců, od roku 2003, kdy bylo napočítáno 348 jedinců se početnost razantně snížila; dle konzultace s doc. T. Bartoničkou (MU v Brně) se jedná o obecný trend výskytu na dalších lokalitách na Severní Moravě (lokalita Mařka u Bohdíkova, lokalita Malá Morávka). Důvodem může být u tohoto šterbinového druhu změna mikroklimatických podmínek, ke které dochází vlivem teplých zim nebo změnou na lokalitě (říčení úkrytů). Dle konzultace s panem J. Wagnerem se však početnost tohoto druhu v dolu Zálužné nemění.
netopýr brvitý (<i>Myotis emarginatus</i>)	KO	NT	49 jedinců, početnost se od roku 2010, kdy byli napočítáni 4 jedinci, postupně zvyšuje na vyšší desítky v roce 2020 (celkem 79 jedinců). Trend zvyšování početnosti je zřejmý na celém území ČR (Bartonička in verb.).
netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>)	KO	NT	34 jedinců, od roku 2008 zvyšující se početnost. Trend zvyšování početnosti je zřejmý na celém území ČR (Bartonička in verb.).
netopýr vodní (<i>Myotis daubentonii</i>)	SO		2 jedinci, dle monitoringu občasný výskyt.
netopýr severní (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	SO		1 jedinec, dle monitoringu občasný výskyt.
netopýr pozdní (<i>Eptesicus serotinus</i>)	SO		0, dle monitoringu ojedinělý výskyt (1 jedinec v roce 2017).
netopýr ušatý (<i>Plecotus auritus</i>)	SO		0, dle monitoringu ojedinělý výskyt (1 jedinec v roce 2020), max. početnost 13 jedinců v roce 1999.
netopýr vousatý (<i>Myotis mystacinus</i>)	SO		1 jedinec, dle monitoringu ojedinělý výskyt.
netopýr řasnatý (<i>Myotis nattereri</i>)	SO		0, ojedinělý výskyt 2 jedinců v roce 2005.
vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	SO	VU	51 jedinců, sledováno zvyšování se početnosti z nižších desítek (r. 2015) na vyšší desítky (36 jedinců v roce 2020). Trend zvyšování

			početnosti je zřejmý na celém území ČR (Bartonička in verb.).
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	SO	VU	Přímé pozorování dospělého na výslunném okraji střední části PP; početnost odhadnuta na nižší desítky jedinců. Roztroušený výskyt ve vhodných biotopem v širším okolí PP.
Významné druhy červených seznamů, jejichž výskyt je v území udáván dle údajů v Nálezové databázi ochrany přírody AOPK ČR			
slíďák potoční (<i>Pandosa morosa</i>)		VU - zranitelný	Výskyt doložen dle Nálezové databáze ochrany přírody (ND OP AOPK ČR) v roce 1996. Slíďák potoční se vyskytuje na štěrkových březích řek a potoků, zejména v podhůří nebo ve středních polohách. Vzácně také na jiných vlhkých stanovištích. Žije pod kameny, za slunečného počasí však aktivně pobíhají po kamenech. S dospělci se setkáme od dubna do listopadu.

* dle červených seznamů ČR

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Na lokalitě probíhala v minulosti těžba pokrývačské břidlice v horninách moravického souvrství moravsko-slezského kulmu. Počátek dobývání břidlic sahá na počátek 19. století a bylo ukončeno před rokem 1945. Rozsáhlá těžba jílových břidlic sloužila k produkci krytinového, obkladového a dlažebního materiálu.

Mezi současné abiotické disturbanční činitele lze řadit přirozené působení zvětrávání a následné borcení břidlicových bloků v rámci podzemních prostor i vstupního portálu. Zavalení průletových koridorů a následná změna mikroklimatických podmínek může negativně ovlivnit stav populací netopýrů.

b) biotické disturbanční činitele

Biotickým disturbančním činitelem může být neoprávněná návštěvnost podzemních prostor, zvláště v zimním období, kdy dochází k rušení hibernujících netopýrů. Netopýr černý patří mezi druhy, které jsou na působení rušivých vlivů citlivé. Jedná se především o manipulaci se zimujícími netopýry, změny teplotního režimu, dále nadměrné osvětlení a hluk, spojený se zvýšeným pohybem lidí, rozdělávání ohňů a následné zakouření podzemních prostor, tj. neregulovaný vstup turistů do nezajištěných podzemních prostorů.

Negativně působí rovněž případné zarůstání ústí štoly a jejího bezprostředního okolí náletem dřevin, neboť znesnadňuje netopýrům přístup do podzemních prostor.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Na území PP Černý důl byla vymezena stejnojmenná evropsky významná lokalita pro ochranu populace netopýra černého. Ze vstupní šachty vedou do prostor štol dva vstupy. Oba jsou zabezpečeny mříží a neblíže okolí štoly je oploceno. Toto oplocení má chránit prostor před štolou před zavážením odpady a také zajistit základní bezpečnost návštěvníků přírodní památky.

Před vstupem do štoly je udržován volný prostor bez náletových dřevin, které by mohly znesnadňovat netopýrům přístup k podzemním prostorům.

b) lesní hospodářství

V rámci lesního hospodářství bylo v minulosti mimo běžné lesní hospodářské činnosti území využíváno za účelem odběru vytěžené břidlice, které lesní závod Vítkov využíval pro své provozní potřeby. Přesné období využívání břidlice z hald není známo, zápis z rezervační knihy udává rok 1979. Negativní ani pozitivní vlivy této činnosti nejsou zdokumentovány.

V minulosti byla část území zalesněna smrkem ztepilým (*Picea abies*). K 1. 1. 1993 LHP uvádí nadpoloviční zastoupení smrku ztepilého (*Picea abies*) s příměsí modřínu opadavého (*Larix decidua*). Smrk byl v souladu s plánem péče vytěžen, pravděpodobně v souvislosti s kůrovcovou kalamitou. Po těchto porostech zůstalo poměrně silné zastoupení modřínu v horní etáži, která podrostla poměrně pestrou druhovou skladbou včetně přípravných dřevin, hlavně břízy bělokoré (*Betula pendula*).

Negativní vlivy:

- nedostatek odumřelého dříví ponechaného rozpadu.

c) myslivost

Zájmové území se nalézá na území honiteb Vítkov – Čermná (CZ8122110008) a Svatoňovice (CZ8122110010).

Negativní vlivy:

- Poškození přirozeně vznikajících náletů a nárostů málo zastoupených dřevin zvěří.

d) rekreace a sport

Území PP je využíváno k rekreačním účelům. Je zde několik ohnišť, pravděpodobně zde dochází i ke stanování. Neukáznění návštěvníci ničí zabezpečovací mříže proti vniknutí osob a navštěvují podzemní prostory.

Pozitivním přínosem pro osvětu veřejnosti bylo otevření a zprovoznění tzv. Břidlicové stezky v roce 2005. Tato stezka, kterou zřídilo město Budišov nad Budišovkou, obce Svatoňovice a Čermná ve Slezsku za finanční podpory Moravskoslezského kraje, vhodně popisuje historii území, osídlení a těžby. Zároveň podává cenné údaje o významnosti štol jako zimoviště netopýrů a seznamuje s jejich ochranou. V oblasti působí sdružení Krajina břidlice.

Některé současné aktivity návštěvníků vedou k devastaci zařízení (zejména mříží), rozdělávání ohně v podzemí, rušení netopýrů, odhazování odpadků apod. V roce 2021 není přítomná mříž funkční.

e) těžba nerostných surovin

Těžba štípatelné břidlice byla ukončena před II. světovou válkou. Touto činností vznikly

podzemní prostory – štoly, které jsou zimovištěm letounů.

f) jiné využití území

Dle ZÚR Moravskoslezského kraje je plánována v okolí výstavba větrných elektráren, která případně může narušit migrační koridory letounů.

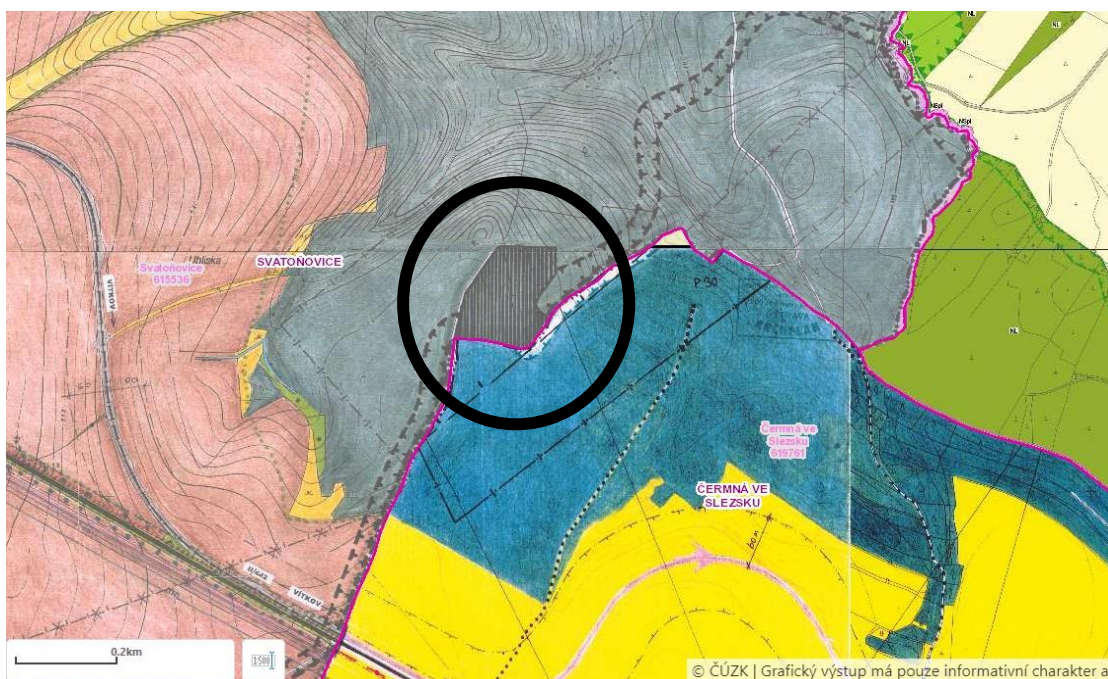
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Ochrana přírody

- Souhrn doporučených opatření pro EVL Černý důl, AOPK ČR, Regionální pracoviště SCHKO Poodří, 2017.

- Územní plán obce Svatoňovice Územní plán obce Svatoňovice byl schválen zastupitelstvem obce Svatoňovice dne 6.3.2001 usnesením č. 1/2001. Obecně závazná vyhláška č. 6/2001 ze dne 7.3.2001 o závazné části a užívání územního plánu obce Svatoňovice nabyla účinnosti dne 23.3.2001.

Změna č. 1 územního plánu obce Svatoňovice byla vydána formou opatření obecné povahy zastupitelstvem obce dne 29.4.2008. Opatření obecné povahy nabylo účinnosti dne 28.5.2008.

Obrázek 1: Výřez z územního plánu obce Svatoňovice z mapového serveru Moravskoslezského kraje. Černě je vyznačena poloha PP, kde je vymezeno území biocentra místního významu.

- Úplné znění ZÚR MSK po vydání Aktualizace č. 1 a 5 (právní stav). Právní stav účinný od 31. 7. 2021.

Myslivost

– Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů a předpisy prováděcí

- Roční plány mysliveckého hospodaření v honitbě (zpracovává uživatel honitby).

Lesní hospodářství

- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a předpisy prováděcí
- LHP pro LHC Vítkov na období 2013–2022 (dosud)

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	29 – Nízký Jeseník
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	Vítkov, 720000
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	3,72 ha
Období platnosti LHP (LHO)	2023–2032 (dosud 2013–2022)
Organizace lesního hospodářství	Lesy České republiky s.p. – Lesní správa Vítkov

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
4S	Svěží bučina	BK 10 (v příměsi též JD, DBZ, HB, LP, LPV, JV, KL, JLH, JS, TR, JR)	2,42	65
4Y	Skeletová bučina	JD 0-1, BO +4, DBZ +4, BK 4-7, BŘ +1	1,33	35
Celkem			3,75	100 %

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Lesnická mapa typologická PP Černý důl

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů PP Černý důl

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Na území přírodní památky se rybníky, vodní nádrže ani toky nevyskytují.

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Objekt č. 1, podzemní prostory Černého dolu:

Opuštěný břidlicový důl Černý důl, tzv. Black Hill má celkem 3 patra a celkovou

hloubku 60 m. Celková délka podzemních prostor je asi 1500 m. Vstup se nachází v řídkém jehličnatém lese na temeni haldy břidlicové hlušiny a je tvořen otevřenou vertikálou hlubokou 10 metrů a o profilu 8×8 m. Vstupní vertikála přechází velkým portálem 6 x 3 metry v I. patro dolu.

Přístup na I. patro, kde se otevírá šachta o hloubce 20 metrů na spodní patra dolu, je zabezpečen mříží s malým uzavíratelným mřížovým vstupem, který byl v roce 2021 poškozen a nefunkční. II. patro dolu se otevírá velkou odtěženou komorou, ze které lze již volně sestoupit na III. patro, kde se nachází systém chodem a odtěžených komor. Chodby jsou vytvořeny v břidlicové základce (navršené vysoké vrstvy břidlicové hlušiny), většinou trojúhelníkového nebo gotického profilu o průměrné výšce 1, až 2,5 metrů. Chodby spojují řadu podzemních komor o průměrné výšce 8-12 metrů a šířce 6 až 20 metrů. Některé z chodeb a komor jsou zaplaveny vodou (netopýří chodba do výše 0,5 metrů a část dolu zvaná Atlantida do výše 1 metr).

Celková délka podzemních částí PP Černý důl:

- patro 210 metrů
- patro 270 metrů
- patro 1150 metrů

Mikroklimatické podmínky dle zprávy z monitoringu letounů (Wagner 2021):

- I. patro - jedná se o dynamickou část dolu, kromě hlavního vstupu vedou do prostor další, neprůlezná partie v břidlicovém závalu. Teploty poměrně proměnné, závislé na povrchových podmínkách. Vstupní části bývají zaledněny.
- II. patro - vstupní partie pod rozlehlou vstupní šachtou, která povětrnostně komunikuje přes I patro s podmínkami na povrchu tvoří velké a vysoké komory. Teplota se zde v zimním období pohybuje ve spodní úrovni od +3 °C do +6 °C. Ve výšce okolo 6-8 metrů ze stropu vystupuje několik velkých břidlicových desek, mezi kterými zimovaly skupiny netopýra černého (*B.barbastellus*). Místo vyznačeno v mapě č.2. Toto místo je v mikroklimaticky stabilní části II patra. Průměrná relativní vlhkost v době zimování netopýrů se zde pohybovala okolo 90 %.
- III. patro - jižní část III. patra tvoří většinou chodby vytvořené v základce, a právě zde v letech 1980 až 2005 zimovala značná část populace netopýra černého. Teplota v těchto částech se pohybuje v zimním období okolo +5 °C a je poměrně stabilní. Relativní vlhkost je cca 95 %. Většina zimovala v „Netopýří chodbě“. V severní části dolu a část zvaná „Atlantida“ se teploty pohybují okolo +6 °C až +9 °C. Ve stropních částech, kde zimují netopýři druhu *Myotis*, zvláště netopýr velký (*Myotis myotis*) a netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*) jsou teploty průměrně o 2 stupně vyšší. Relativní vlhkost se zde pohybuje od 95 % do 100 %.

Dílčí plocha č. 1 – oplocený vstup do podzemních prostor:

Jedná se o širší okolí nadzemní propasti k portálu dolu. Svahy jsou skalnaté, na hranách se nachází nálet dřevin, jako je třešeň ptačí (*Prunus avium*), myrobalány (*Prunus cerasifera*), líska obecná (*Corylus avellana*) a bez černý (*Sambucus nigra*).

Přílohy:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	X9A Lesní kultury s nepůvodními jehličnatými dřevinami	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
100 % zastoupení dřevin přirozené druhové skladby	Díky rozpadu porostů při kůrovcové kalamitě je v horní etáži vysoké zastoupení modřínu opadavého. Paseky zarůstají melioračními dřevinami (bříza bělokorá, jeřáb ptačí).	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se
prostorová a různověká struktura porostů	V současnosti se prostorová a různověká struktura porostů zlepšuje díky vytěžení smrku a ponechání přítomnosti melioračních dřevin na pasekách.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se

B. druhy

druh:	netopýr černý	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
Početnost druhu – stovky jedinců	Podzemní prostory Černého dolu slouží jako zimní úkryt, kde probíhá hibernace. Dle SDO pro EVL Černý důl je minimální velikosti populace stanovena na 250 jedinců. Dle monitoringu byl od roku 2012 zaznamenán rapidní úbytek jeho početnosti na jednotky jedinců, viz (Wagner 2021). Důvodem mohou být změny v mikroklimatických podmínkách na lokalitě, ale také skutečnost, že vzhledem ke stavu zakládek je detekce netopýrů černých obtížná, skutečné stavy populace vyšší. Jedním z hypotetických vysvětlení úbytku druhu je také fakt, že se poměrně výrazně navyšuje počet zimujících netopýrů černých na nedalekém zimovišti v dole Zálužná.	
	stav:	špatný
	trend vývoje:	zhoršující se

druh:	letouni (mimo populaci netopýra černého)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	

Přítomnost druhu	Podzemní prostory Černého dolu slouží jako zimní úkryt, kde probíhá hibernace dalších 9 druhů letounů (Wagner 2021). V lednu r. 2020 zde byl zaznamenán výskyt dalších 6 druhů letounů. Nejpočetnějšími druhy jsou netopýr brvitý, netopýr velký a vrápenec malý, jehož ojedinělý výskyt zde byl doložen teprve v roce 2008.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zlepšující se

C. útvary neživé přírody

útvary neživé přírody:	štoly – podzemní prostory hlubinného dolu
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
Vnitřní prostor štoly bez negativních antropogenních změn a vlivů	<p>Ochrana podzemních prostor v PP Černý důl je nezbytná pro zajištění ochrany populací letounů, kteří zde hibernují. Vstup do podzemních prostor dolu na I. patře chrání mřížový uzávěr, který byl v roce 2021 u vstupní branky poškozen, a lokalita tak není chráněna před vstupem návštěvníků. Netopýři však dle výsledků monitoringu využívají k zimování hlavně II. a III. patro, které je před chráněno 15 metrů hlubokou šachtou, kterou lze zdolat pouze za použití speleoalpinistické techniky.</p> <p>Pro ochranu netopýřů je nezbytné zabezpečit vletový otvor, ve kterém, zvláště v období jarních tání, dochází k uvolňování a spadu břidlicových desek. Ve vletovém koridoru je také nutné odstraňovat případné nálety dřevin.</p>
	stav: zhoršený
	trend vývoje: setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolizi zájmů ochrany území nepředpokládáme.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
1	les hospodářský	4S, 4Y	Lesní porost umožňující život zdejší fauny a flóry
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
4S	BK 10 (v příměsi též JD, DBZ, HB, LP, LPV, JV, KL, JLH, JS, TR, JR)		
4Y	JD 0-1, BO +4, DBZ +4, BK 4-7, BŘ +1		
	Poznámky: - Uvedená zastoupení druhů dřevin PDS jsou jen <u>orientační</u> , rozhodující je dynamika jejich přirozené obnovy, vitality a působících přírodních i lidských vlivů. Ve všech zastoupených SLT je třeba za dřeviny PDS považovat i druhy dřevin <u>přípravných</u> (pionýrských), např. BR, JIV, JR, OS a keře.		
Porostní typ A		Porostní typ B	Porostní typ C
1/1 Porosty s převahou listnatých dřevin přirozené druhové skladby (PDS) → hospodářský soubor 4571 (ve smyslu vyhl. č. 298/2018 Sb.)			
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	Hospodářský způsob (forma)
podrostní, násečný, výběrný			
Obmýetí*	Obnovní doba*	Obmýetí*	Obnovní doba*
100	40		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
(1) Lesní ekosystémy plnící funkci biotopů (prostředí) vzácných druhů organismů umožňující průběh přirozených procesů, udržované ve prospěch zachování příznivého stavu populací zvláště chráněných a ohrožených druhů. Rámcová charakteristika: lesy (a) tvořené jen dřevinami přirozené druhové skladby (viz výše bod „cílová druhová skladba“), (b) s pokud možno maloplošně rozrůzněnou věkovou (resp. tloušťkovou) a prostorovou strukturou dřevinné složky, (c) s ponecháváním významného podílu silných dřevin PDS k fyzickému dožití a k zetlení (viz níže bod „provádění nahodilých těžeb“), (2) Početnost spárkaté zvěře umožňující úspěšnou přirozenou obnovu (generační obměnu) dřevin PDS bez nutnosti provádět opatření k jejich ochraně (kromě opatření k ochraně málo zastoupených druhů dřevin PDS).			
Způsob obnovy a obnovní postup			

V mýtně zralých porostech vyznačit po dohodě s orgánem ochrany přírody před počátkem obnovy porostů stromy, které budou ponechány k dožití a rozpadu v počtu min. 20ks/ha.

Způsob obnovy:

1. Přirozená obnova:

Obecně: Přirozená obnova dřevin PDS (generativní i vegetativní) je základním způsobem obnovy dřevinné složky lesního ekosystému (cílem je zachování co nejširší druhové i genetické rozmanitosti dřevin PDS, tzn. včetně dřevin přípravného lesa). Přirozená obnova dřevin PDS má vždy přednost před obnovou umělou.

2. Umělá obnova:

Obecné zásady: Umělou obnovu provádět vždy v souladu s plánem péče za účelem: (a) vnášení málo zastoupených nebo chybějících dřevin PDS, (b) obnovy dřevin PDS na plochách (holinách) s dlouhodobě chybějící nebo velmi slabou obnovou přirozenou a s vysokou pokrývností konkurenčně silné pasekové vegetace, (c) při přeměnách částí lesa s převahou zastoupení geograficky nepůvodních dřevin (pokud není v podrostu přítomno dostatečně početné zmlazení dřevin PDS).

Parametry sazenic: sazenice prostokořenné i krytokořenné, silné (viz sazenice s označením 7–8 podle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 29/2004 Sb.). Využít lze i nárosty dřevin PDS vyzvednuté z porostů uznaných jako zdroje reprodukčního materiálu (podle zákona č. 149/2003 Sb.).

Možnost provádět též sje a podsíje.

Příprava půdy pro obnovu (umělou nebo přirozenou):

Neprovádět mechanizovanou strojovou přípravu půdy.

Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu

Dřeviny přirozené druhové skladby (PDS), resp. geograficky původní druhy dřevin (§ 5/4 zákona č. 114/1992 Sb.):

(= dřeviny, které jsou v řešeném regionu součástí přirozených druhových skladeb na konkrétních souborech lesních typů)

- Výčet dřevin PDS: viz výše bod „cílová druhová skladba“.
- Požadovaný minimální podíl dřevin PDS: 100 % (= cílový stav).

2. Geograficky nepůvodní druhy dřevin (§ 5/4 zákona č. 114/1992 Sb.):

(= dřeviny, které nejsou v řešeném regionu součástí přirozených druhových skladeb na konkrétních souborech lesních typů)

- Vyloučit umělou obnovu geograficky nepůvodních druhů dřevin včetně jejich kříženců.
- Vyloučit umělou obnovu sadovnických odrůd (kultivarů) geograficky původních druhů dřevin.

3. Meliorační a zpevňující dřeviny (MZD):

- Výčet MZD (podle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 298/2018 Sb.):
- cílový hospodářský soubor 45: BK, BR, DB, DBZ, DG, HB, JD, JL, JLH, JLV, JR, JS, JV, KL, LP, LPV, MD, OS, TR, TS

Minimální podíl MZD při obnově jednotlivých JPRL (požadavek ochrany přírody): 80 % (mezi MZD nejsou zařazeny některé dřeviny PDS - např. některé druhy dřevin přípravných - JIV, OS, STR).

Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)

SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově
4S	BK 70-100, JD až 10, DBZ až 10, HB až 10, (LP, LPV) až 10, JV až 10, KL až 10, JLH až 10, JS až 10, TR až 10	
4Y	JD 0-10, BO až 40, DBZ až 40, BK 40-70	

Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,

Ochrana dřevin proti poškozování zvěří:

Při vysokém tlaku zvěře na nárosty a výsadby použít pro jejich ochranu klasické lesnické oplocenky.

V případě vysoké míry poškozování málo zastoupených dřevin, nebo jejich zmlazení zvěří použít pro jejich ochranu individuální chrániče.

Ochrana dřevin proti konkurující vegetaci („bušení“):

Mechanická ochrana:

-(z umělé obnovy): Způsob provedení: vyžínání (ožin), ošlapávání, výsek či výřez buřeně. Počet zásahů: zpravidla 1–2x ročně (dokud buřeně výškově předrůstá dřeviny). Prostředky: ruční nářadí (v období V–VI přednostně), křovinořezy (v období V – možné omezení z důvodu ochrany hnízdicích ptáků). I v kulturách z umělé obnovy co nejvíce šetřit přirozené zmlazení dřevin PDS.

- Chemická ochrana

- Právní rámec: Používání biocidů je na území PP vázáno na souhlas příslušného OOP (§ 44b zákona č. 114/1992 Sb.) v bližších ochranných podmínkách PP.

- Obecné zásady: (a) používání herbicidů povolovat jen zcela výjimečně v případech, kdy může být přínosem z hlediska zájmů ochrany přírody (zejména při likvidaci invazních geograficky nepůvodních druhů rostlin nebo expanzivních geograficky původních druhů rostlin (např. třtin, ostružiníku), (b) při aplikaci herbicidů zajistit dodržování veškerých ustanovení zákona č. 326/2004 Sb.

Výchova porostů (prořezávky, probírky)

Šetřit doupné stromy, souše a stojící části zlomů listnáčů.

Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb

Oprátnění ochrany lesa:

Obecné zásady: zejména (a) zajišťovat ochranu dřevin proti poškození zvěří (viz bod „péče o nálety, nárosty a kultury“), (b) volit těžebně-dopravní technologie předcházející závažnému narušení půdního povrchu a poškození vegetace, (c) připouštět obranná opatření proti kůrovcům na BO, SM a MD.

Biocidy v ochraně lesa:

Právní rámec: Používání biocidů je na území PP vázáno na souhlas příslušného OOP (§ 44b zákona č. 114/1992 Sb.) v bližších ochranných podmínkách PP.

Obecné zásady:

(a) používání herbicidů povolovat jen zcela výjimečně v případech, kdy může být přínosem z hlediska zájmů ochrany přírody, zejména za účelem likvidace invazních geograficky nepůvodních nebo expanzivních geograficky původních druhů rostlin (viz bod „péče o nálety, nárosty a kultury“),

(b) připouštět používání repelentů za účelem ochrany dřevin proti poškozování zvěří (viz bod „péče o nálety, nárosty a kultury“),

(c) co nejvíce omezit používání neselektivních zoocidů (především insekticidů, rodenticidů aj.),

(d) při případné aplikaci biocidů zajistit dodržování veškerých ustanovení zákona č. 326/2004 Sb.

Provádění nahodilých těžeb

Obecné zásady:

Ponechávat část dřeva s tloušťkou nad 30 cm k zetlení tak, aby nepřekáželo budoucím zásahům.

Doporučené technologie a termíny pro těžbu a soustředování dřeva:

Těžba dřeva:

Termíny těžby: srpen - březen

Nakládání s dřevní hmotou po těžbě:

Obecné zásady – slabá hmota (nehroubí, klest):

přednostně ponechávat po snesení do hromad k zetlení. Větší objemy je možné odvézt k dalšímu využití (štěpkování,...), klest z prořezávek ponechat rozprostřený v porostu.

Obecné zásady – silná hmota (hroubí): Část hmoty o tloušťce nad 30 cm ponechávat k zetlení tak, aby nepřekážela budoucím zásahům.

Poznámka

Lesní cesty

Zajišťovat průjezdnost užívaných lesních cest a přibližovacích linek pro mechanizaci v rozsahu nezbytném pro péči o území.

Myslivost:

Zajistit udržování početnosti spárkaté zvěře na úrovni umožňující úspěšné odrůstání zmlazení dřevin PDS bez nutnosti provádění ochrany mladých porostů před poškozením zvěří (kromě opatření k ochraně málo zastoupených, zpravidla pro spárkatou zvěř atraktivních, druhů dřevin PDS).

Náhrada újmy:

Případné oprávněné nároky na náhradu újmy za ztížené lesní hospodaření může vlastník nebo nájemce pozemků uplatnit v souladu s §58 zákona č. 114/1992 Sb. a s vyhláškou č. 335/2006 Sb. (žádosti vyřizuje AOPK ČR).

Přílohy:

M4 - Lesnická mapa typologická

M5 - Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

b) péče o populace a biotopy živočichů

Hlavním předmětem ochrany přírodní památky je populace netopýra černého a dalších druhů zimujících letounů. Vhodnými opatřeními je třeba zabránit vstupu nepovolených návštěvníků do štol ocelovou mříží s brankou, která umožní monitoring stavu populací letounů. Instalace ocelové mříže v kombinaci se zděním a upevněním by měla být provedena tak, aby bylo znemožněno její snadné vypáčení, podkopání a proniknutí osob do prostoru této štol. Konstrukční řešení mříže by mělo respektovat vhodnou velikost otvorů 40 x 12 cm (delší je vodorovný rozměr). Při použití ocelových prutů o průměru minimálně 2,5 cm, popřípadě více, aby byla zaručena masivnost a odolnost mříže proti poničení. Zmenšování otvoru přizdíváním by mělo být co nejmenší, aby nedošlo ke změně mikroklimatu ve štole.

Ochranné oplocení okolo štol (vymezuje bezprostřední okolí vnějšího vstupu - propasti) je potřeba udržovat v celistvém stavu.

Z ústí štol a jejího bezprostředního okolí je nutné provádět opakované odstraňování křovin a dřevin v případě, že budou zarůstat a omezovat prostor vletu do štol.

Veškeré stavební práce, zejména související s výstavbou a realizací zabezpečení vstupu do štol, je potřeba provádět v období mimo hlavní výskyt netopýrů, tj. od začátku dubna do konce září. Výřez náletových dřevin a opravy oplocení lze provádět ještě v průběhu října. Při udržování starého důlního díla v bezpečném stavu je nutno brát zřetel na fakt, že toto opatření podléhá zákonu č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě v platném znění.

Nutné je odstraňování všech odpadků. Jakákoliv těžba nerostných surovin či zasypávání štol nebo blízkého okolí by měly být vyloučeny.

c) péče o útvary neživé přírody

Podzemní prostory – štol jsou ponechány bez zásahu. Zvětráváním může docházet k zavalení chodeb i vletového otvoru. Vhodnými opatřeními, například vyklizením popadaného materiálu, je třeba zajišťovat průběžně průchodnost vletového otvoru.

Okolí propasti nad portálem vchodu do podzemních prostor je třeba zajistit průchodnost a zabezpečit okolí pro návštěvníky. Je nezbytné provádět vyřezávání dřevin na hraně propasti a opravovat ochranné zábradlí.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy na lesních pozemcích

Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území se nachází v příloze T1.

Příloha:

T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

b) rybníky (nádrže)

Na území přírodní památky se nevyskytují.

c) vodní toky

Na území přírodní památky se nevyskytují.

d) útvary neživé přírody

Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území se nachází v příloze T2.

Příloha:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

e) ekosystémy mimo lesní pozemky

Na území přírodní památky se nevyskytují.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

V rámci ochranného pásma PP, které je dané zákonem, není třeba provádět žádné zásahy a činnosti ke vztahu k předmětu ochrany. Hospodaření na lesních pozemcích je navrženo v kapitole 3.1.1.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Území PP je pruhově označeno, při vstupu je instalována tabule se státním znakem. Obnova pruhového značení území i instalace státních znaků dle potřeby.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

Stávající umístění PP a jejího ochranného pásma je vhodné.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

- Při monitoringu je nutno brát zřetel, že do starého důlního díla nelze vstupovat bez patřičných povolení Českého báňského úřadu.

c) ostatní

S ohledem na průběh hranic pozemků je vhodné provést rozdělení parcel vyhotovením geometrického plánu.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejnosti

Stávající rekreační využití území není v rozporu s jeho předmětem ochrany, pokud nedochází k nepovoleným vstupům do podzemních prostor. Návrhy na zabezpečení vstupu jsou uvedeny v předcházejícím textu. Ve středové části přírodní památky se nachází několik ohnišť, jejichž přítomnost není v rozporu s ochranou letounů. K jejich užívání dochází převážně mimo výskyt letounů na zimovišti.

V blízkosti propasti nad vstupem do podzemních prostor je umístěna informační cedule naučné stezky a posezení s odpadkovým košem.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Pro osvětovou činnost je stávající informační tabule vhodná.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Je žádoucí nadále provádět monitoring stavu populací letounů. Vhodné je také provést průzkum vegetace na haldách hlušiny, žádoucí je soustředit se kromě vyšších rostlin, také na společenstvo mechů, případně lišejníků. V území chybí údaje o výskytu vzácných druhů živočichů, jejichž výskyt zde můžeme předpokládat (např. plazů).

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)*
Obnova pruhového značení hranic ZCHÚ		1x	5 000
Obnova tabulí se státním znakem	1ks	1x	2 000
Geodetické zaměření území PP – vyhotovení geometrického plánu včetně stabilizace hraničníků (cca 850 m)	1ks	1x	100 000
Průzkum cévnatých druhů rostlin	1ks	1x	20 000
Bryologický průzkum	1 ks	1x	15 000
Průzkum plazů	1 ks	1x	15 000
Monitoring péče s ohledem na stav populací letounů	1ks	2x	30 000
Oprava mříže se vstupní brankou	1 ks	Dle potřeby	50 000
Zajištění průchodnosti vletových otvorů	1 ks	Dle potřeby	40 000
Zpracování nového PP	1ks	1x	15 000
Vyřezávání dřevin	Max. plocha 0,01 ha	dle potřeby	20 000
Úklid odpadků	1 ks	dle potřeby	40 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			352 000

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

* Poznámky:

- navržené náklady jsou pouze orientační a budou záviset na podmínkách v rámci konkrétních obhospodařovaných ploch (např. frekvence poškození mříže, zajištění průchodnosti vletových otvorů apod.).

4.2 Použité podklady a zdroje informací

AOPK ČR. Mapování biotopů. Dostupné na adrese: <http://webgis.nature.cz/mapomat/>

Souhrn doporučených opatření pro EVL Černý důl, AOPK ČR, Regionální pracoviště SCHKO Poodří, 2017.

Plán péče o EVL Černý důl, Radim Kočvara, 2011 – 2020.

Plíva K. (1991): Funkčně integrované lesní hospodářství 1–3. – ÚHÚL, Brandýs nad Labem.

Plíva K. (2000): Trvale udržitelné obhospodařování lesů podle souborů lesních typů. – ÚHÚL, Brandýs nad Labem.

ÚHÚL ©. Oblastní plány rozvoje lesa. Dostupné formou služby WMS z adresy: http://geoportal.uhul.cz/wms_oprl/service.svc/get

Vrška T., Adam D., Hort L., Janík D., Král K., Šamonil P., Unar P. (2017) Metodika stanovení přirozenosti lesů v ČR. – Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví. Brno. 33 pp.

Wagner J. (2021): Chiropterologický inventarizační průzkum, Základní organizace České speleologické společnosti 7-01 ORCUS Bohumín.

Nálezová databáze ochrany přírody AOPK ČR, k datu 21.10.2021.

4.3. Podklady pro plán péče zpracoval

Mgr. Alice Háková

Na zpracování se podíleli:

Mgr. Filip Nevřala – návrh opatření péče o lesy

Konzultace:

doc. Tomáš Bartonička – Masarykova univerzita v Brně, ČESON

Pan Josef Wagner - Základní organizace České speleologické společnosti 7-01 ORCUS Bohumín

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky:

Příloha T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Příloha T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy:

Příloha M1 - Orientační mapa s vyznačením území

Příloha M2 - Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

Příloha M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

Příloha M4 - Lesnická mapa typologická

Příloha M5 - Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

Vrstvy:

Příloha V1 - Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch

Fotografie:

Příloha F1 – Vybraná fotodokumentace

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Tabulka T1 k bodům k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2

Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

Oddělení, dílec, porost	Plocha (ha)	Návrh kategorie lesa	Pásmo ohrožení imisemi	Lesní hospodářský celek	Vlastník lesa	Katastrální území	Přírodní lesní oblast	Lokalita, kategorie ochrany	Platnost plánu péče
840 C a	3,72	Les hospodářský	D	720000 Vítkov	ČR – Lesy ČR, s. p.	Svatoňovice	29 – Nízký Jeseník	Černý důl PP	2022-2031

označení JPRL/díleční plochy	část JPRL/díleční plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
840 C a 0		0,10	1/1	Dle nového LHP		5	Porostní skupinu tvoří nové mladé porosty. Druhovú skladbu dle nového LHP. - Ochrana mladých porostů proti zvěři. - Prořezávky Šetřit málo zastoupené druhy přirozené druhové skladby		
840 C a 1b		0,20	1/1	BK BR TR	90 10 +	5	Prořezávky Šetřit málo zastoupené druhy přirozené druhové skladby		
840 C a 1c	(3 části)	0,30	1/1	BK SM BR	80 10 10	5	Prořezávky Šetřit málo zastoupené druhy přirozené druhové skladby		
840 C a 7a		2,01	1/1	MD	100	5	Výchova spodní etáže: Prořezávky Šetřit málo zastoupené druhy přirozené druhové skladby. Z hlediska ochrany přírody pozdější těžba horní etáže (MD) a mírné poškození spodní etáže není v tomto případě vnímáno jako problém, vede k diverzifikaci porostu.		Nová spodní etáž: MD, BK, BR, TR, KL
840 C a 7b		0,04	1/1	MD	100	5	Výchova spodní etáže: Prořezávky Šetřit málo zastoupené druhy přirozené druhové skladby. Z hlediska ochrany přírody pozdější těžba horní etáže (MD) a mírné poškození spodní etáže není v tomto případě vnímáno jako problém, vede k diverzifikaci porostu.		Nová spodní etáž: MD, BK, BR, TR, KL, OL

840 C a 110		1,01					Bezlesí na břidlicové výsypce. Bez návrhů lesnických činností.		
840 C a 115		0,04					Bezlesí na břidlicové výsypce. Bez návrhů lesnických činností.		

Stupeň přirozenosti je stanoven dle Vyhl. č. 45/2018;

1 – les původní

2 – les přírodní

3 – les přírodě blízký

3a) – ponechaný samovolnému vývoji

3b) – dočasně prováděné účelové zásahy

3c) – trvale prováděné účelové zásahy

4 – les nově ponechaný samovolnému vývoji

5 – les významný pro biodiverzitu

6 – les produkční – stanoviště původní

7 – les nepůvodní

Naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany)

2. stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),

3. stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení v období platnosti plánu péče neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany, jeho provedení však povede k jeho zlepšení)

Tabulka T2 k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2

Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy/objektu	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
Objekt 1	--	Vstup do břidlicového dolu se nachází na temeni haldy břidlicové hlušiny a je tvořen otevřenou vertikálou hlubokou 10 metrů a o profilu 8×8 m. Vstupní vertikála přechází velkým portálem 6 x 3 metry v I. patře dolu. Cíl péče: Zajistit podzemní prostory proti vniknutí neoprávněných osob a udržovat průchodné vletové otvory pro letouny.	Instalace mříže s uzamykatelnou brankou o velikosti ok min. 40 x 12 cm (větší rozměr je vodorovný rozměr)	1	Od dubna do září	Jednorázově (dle potřeby)
			Odstraňování případných překážek (závalů) ve vletových koridorech	1	Od dubna do září (pokud nutné dle potřeby)	Jednorázově (dle potřeby)
Dílčí plocha 1	0,05	Bezprostřední okolí propasti, které je ohrazeno ochranným oplocením proti pádu osob. Cíl péče: Zabezpečit propast proti pádu osob a zajistit průchodnost vletových koridorů proti pádu stromů	Oprava dřevěného hrzení kolem propasti nad vstupem do podzemních prostor	1	Od dubna do září	Jednorázově (dle potřeby)
			V případě nebezpečí pádu dřevin do propasti nebo na bezpečnostní zábradlí zajistit jejich odstranění	1	září	Jednorázově (dle potřeby)

Příloha F1 – Vybraná fotodokumentace

Foto 1: Stav oplocení a okraje propasti.

Foto 2: Čelo haldy zarůstající náletem dřevin.

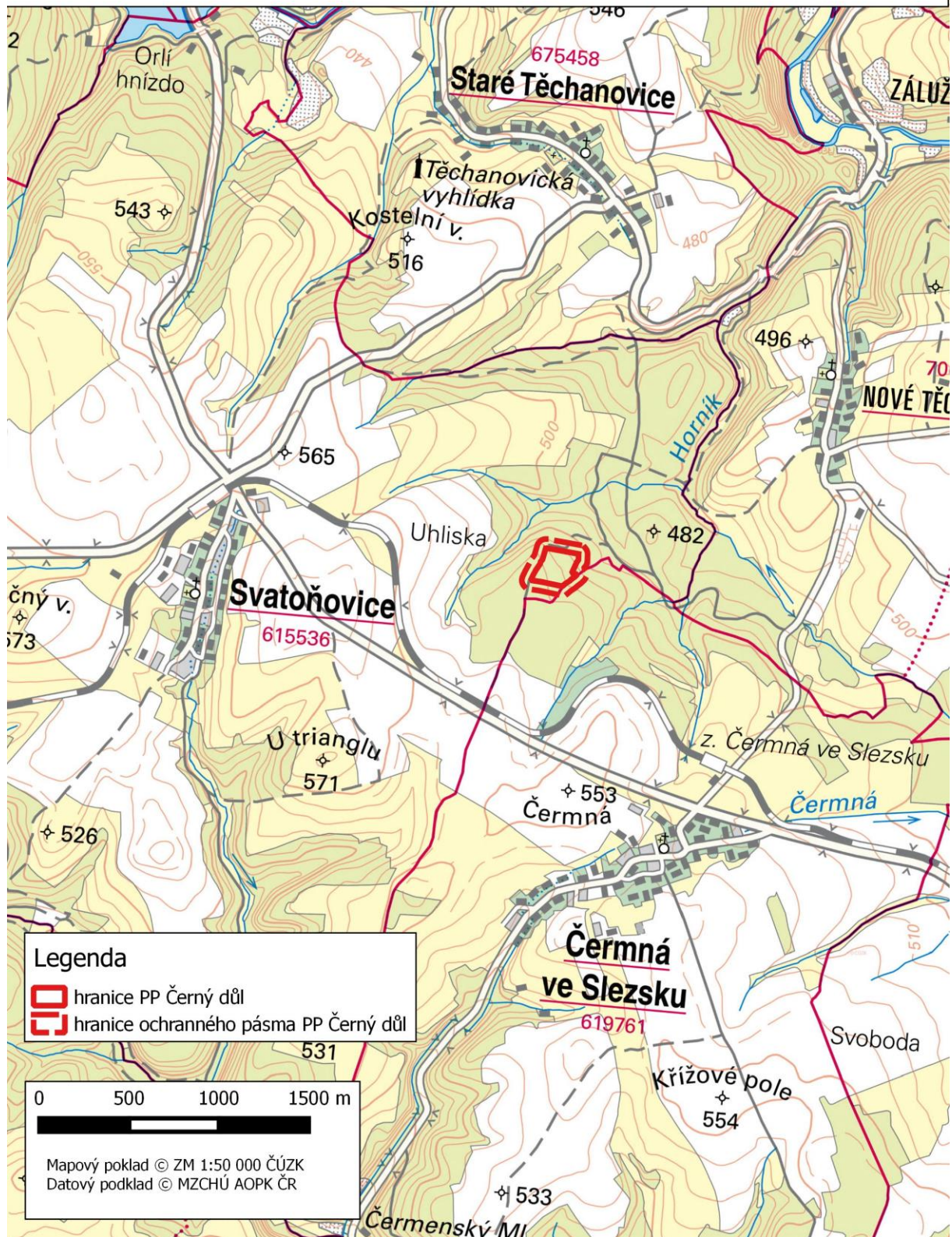
Foto 3: Stav lesních porostů v jižní části PP.

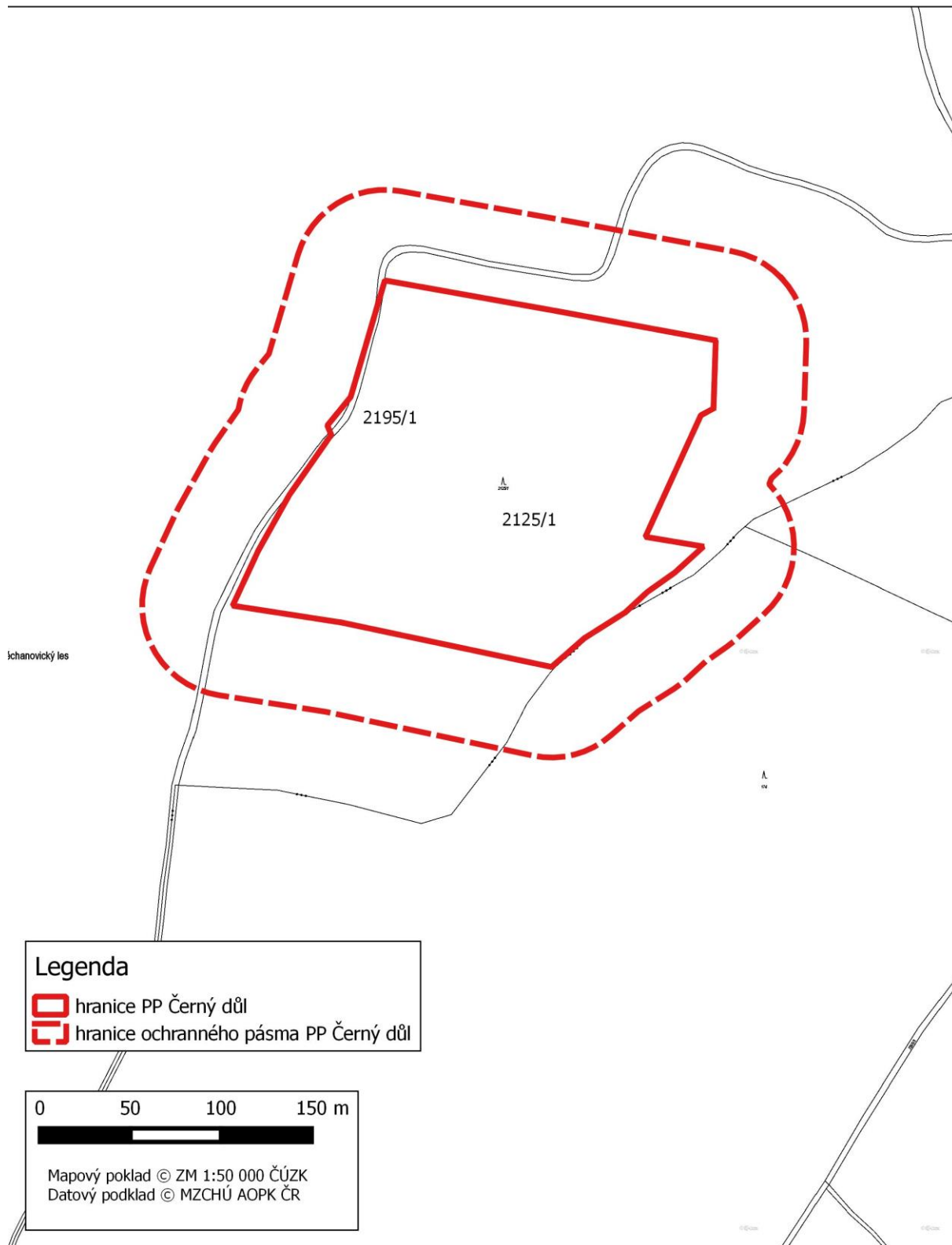
Foto 4: Ohniště v centrální části PP.

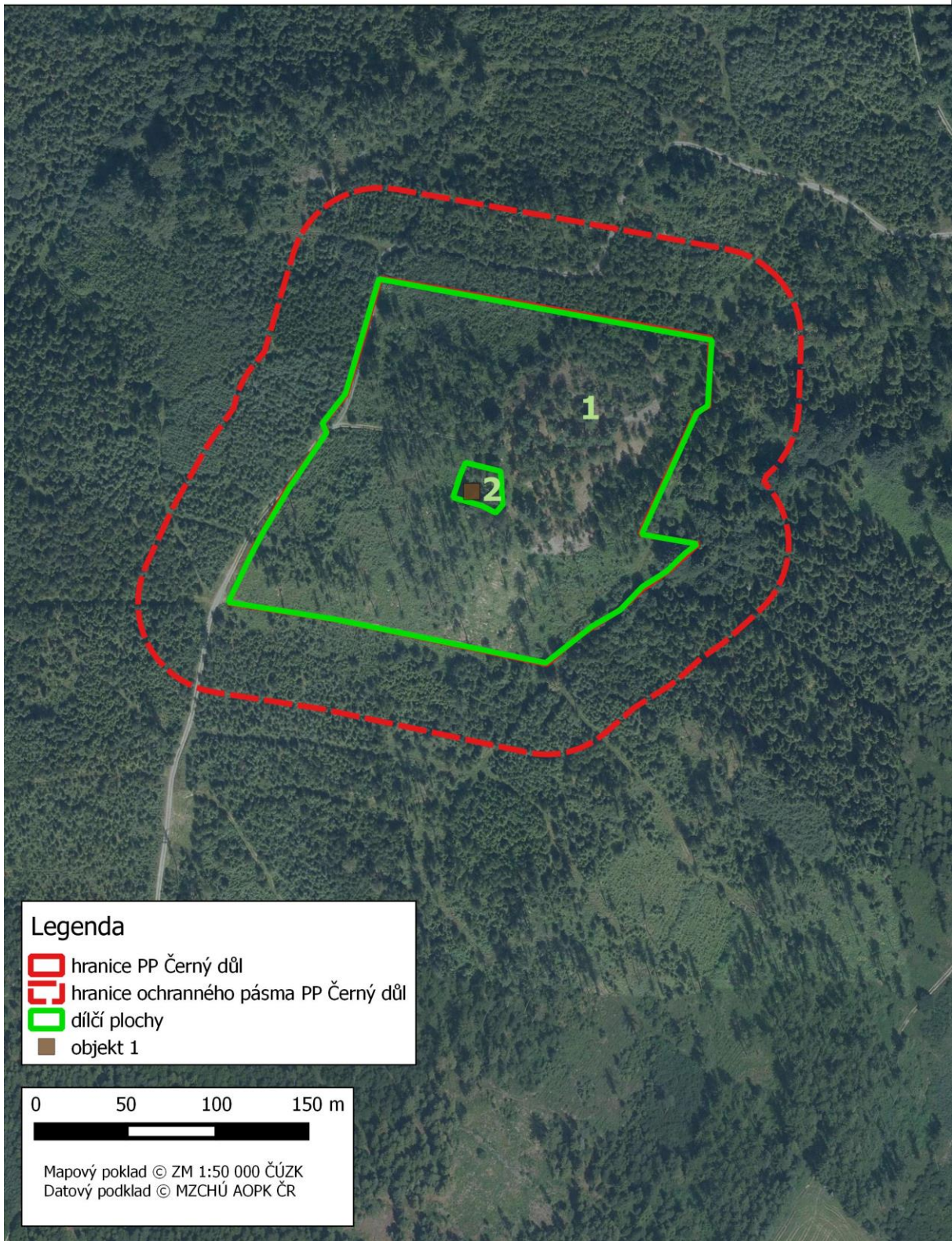
M1 - Orientační mapa s vyznačením území PP Černý důl

M2 - Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

M4 - Lesnická mapa typologická

M5 - Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

